

А. Г. НІКОЛАЄВ

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

П. Р. ПОПОВИЧ

МОЛОДИЙ КОМУНІСТАР

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ВЛКСМУ

Рік видання VI № 98 (605)

Вівторок, 14 серпня 1962 р.

Ціна 2 коп.

Інформаційне повідомлення про Пленум Центрального Комітету Комуністичної партії України

11 серпня, на Пленумі Центрального Комітету Комуністичної партії України тривало обговорення доповіді секретаря ЦК КП України А. Д. Скаби «Про завдання партійних організацій України по дальшому посиленню ідеологічної роботи в світлі рішень XXII з'їзду КПРС».

В дебатах виступили: міністр культури УРСР Р. В. Бабійчук, голова колгоспу імені XXI з'їзду КПРС Березівського району Одеської області М. О. Посмітний, відповідальний редактор газети «Правда України» М. К. Білогуров.

На Пленумі з промовою виступив член Президії ЦК КПРС, перший секретар ЦК КП України М. В. Підгорний.

По обговорених питаннях Пленум одностайно прийняв відповідні постанови.

Пленум розглянув також організаційне питання.

Пленум обрав секретарем ЦК КП України П. Ю. Шелеста.

У зв'язку з успішним введенням на орбіту супутника Землі радянського космічного корабля «Восток-3», який пілотує громадянин Радянського Союзу льотчик-космонавт майор А. Г. Ніколаєв, Пленум ЦК КП України надіслав вітальне листя Центральному Комітету Комуністичної партії Радянського Союзу.

На цьому Пленум ЦК КП України закінчив свою роботу.

Радіограма М. С. Хрущова на борт космічного корабля „Восток-3“ тов. Ніколаєву

Дорогий Андріане Григоровичу!

З великою радістю прочитав Вашу радіограму. Вся Радянська країна з хвилюванням і захопленням стежить за Вашим польотом. Народ, партія пишуться Вами. Ваш подвиг, політ космічного корабля «Восток-3», знов звеличує нашу соціалістичну Батьківщину і талановитий і працьовитий народ, наших учених, інженерів, техніків, робітників, колгоспників.

Приємно було чути Ваш голос і бачити Вас на екрані телевізора. І хоч Ви перебуваєте в космосі на величезній віддалі від Землі, наша чудесна техніка дала змогу бачити Вас дуже близько. У мене було таке почуття, ніби Ви перебуваєте зовсім поруч. Ми чули Ваш бадьорий голос, бачили живі очі, рухи рук, спостерігали, як Ви працюєте, і радіємо з того, що Ви почуваете себе добре.

Я розмовляю з Вами, коли Ви робили четвертий виток навколо земної кулі. Але Ви маєте зробити ще чимало таких витків. Від усієї душі бажаю Вам, дорогий товаришу Ніколаєв, успішно завершити політ і щасливо приземлитися. Бажаю Вам і в дальшому доброго здоров'я, хорошого самопочуття, бадьорості.

Впевнений, що скоро я і мої товариші — члени Президії ЦК і уряду — обіймемо Вас на нашій радянській землі.

М. ХРУЩОВ.

11 серпня 1962 року.

Доповідають космонавти

Москва, Кремль

Доповідаємо радянському народові, Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу, урядові СРСР, товаришеві Микиті Сергійовичу Хрущову.

Відповідно до завдання йдемо на спільний груповий політ на близькій відстані. Між кораблями встановлено надійний зв'язок. Системи кораблів працюють відмінно.

Радянські космонавти

НІКОЛАЄВ,
ПОПОВИЧ.

12 серпня 1962 року, 12 годин 30 хвилин.

Радіограма на борт космічного корабля „Восток-4“ товаришеві Поповичу

Дорогий Павле Романовичу!

Сердечно поздоровляю Вас від імені Центрального Комітету КПРС, Радянського уряду і від себе особисто з видатним подвигом, який Ви здійснюєте, прославляючи радянський народ, нашу соціалістичну Батьківщину.

Ви піднялись у космічні далі слідом за Андріаном Григоровичем Ніколаєвим і разом з ним робите груповий політ навколо Землі. Цими польотами Радянський Союз першим прокладає шлях груповим польотам у космос.

Наша країна, радянські вчені, інженери, робітники створили досконалу техніку, а Ви, як і інші радянські космонавти, відмінно освоїли і зміло використувати її. Всім радянським людям приємно було дізнатися, що кораблі «Восток-3» і «Восток-4» вийшли на близьку відстань один до одного і встановили між собою зв'язок.

Радянські люди захоплюються Вашим подвигом, подвигами радянських космонавтів.

Розмовляючи з Вами по телефону, я радий був чути, що Ви бадьорі і почуваете себе добре. Бажаю Вам успішного завершення польоту і благополучного приземлення. Чекаємо Вас на нашій радянській землі, щоб обняти Вас та Вашого небесного брата Андріяна Григоровича і разом з вами відсвяткувати завершення космічних польотів.

М. ХРУЩОВ.

Привітання ЦК ВЛКСМ космонавтові А. Г. Ніколаєву

Дорогий Андріане Григоровичу!

Вся молодь, двадцятимільйонний Ленінський комсомол з почуттям величезної радості за нашу любиму Батьківщину сприйняли звістку про Ваш героїчний політ.

У ці години всі радіостанції світу настроєні на космос, звідки гордо лунає голос радянської людини.

Ваш подвиг — ще один блискучий вклад у велику справу перемагаючого комунізму, переконливе свідчення переваги і торжества радянського ладу.

Дорогий Андріане Григоровичу! Прийміть сердечний привіт від молодості нашої Вітчизни. Бажаємо Вам успішно завершити космічну програму.

Слава великій ленінській партії комуністів!

Хай живе Радянська Батьківщина!

Слава новому героєві космосу — радянському космонавтові товаришеві Ніколаєву!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВЛКСМ.

Привітання ЦК ВЛКСМ космонавтові П. Р. Поповичу

Дорогий Павле Романовичу!

З почуттям безмірної радості і гордості за нашу любиму Батьківщину сприйняла молодь, багатомільйонна комсомолія звістку про черговий триумф радянської людини — покорителя космічних просторів.

Слідом за Юрієм Гагаріном, Германом Титовим, Андріаном Ніколаєвим — в космосі ще одна радянська людина — космонавт чотири.

Ваш героїчний політ — ще одно яскраве свідчення безмежних можливостей нашого радянського суспільства, його блискучих досягнень в розвитку науки, техніки, у вихованні нової людини — будівника комунізму. Ваш політ — нова чудова сторінка в історії людства.

В ці захоплюючі хвилини від широго серця бажаємо Вам, Павле Романовичу, успіху у виконанні відповідального завдання рідної Комуністичної партії.

Слава радянському народові — будівнику комунізму! Хай живе велика Комуністична партія Радянського Союзу!

Слава Вам, вірному синові країни Рад, покорителю космосу!

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВЛКСМ.

Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу товаришеві М. С. Хрущову

МОСКВА, КРЕМЛЬ

Доповідаю — політ корабля «Восток-4» проходить нормально. Самопочуття відмінне. Пишаюсь успіхами нашої науки і техніки. Привіт усім радянському народові.

Радянський льотчик-космонавт ПОПОВИЧ.

12 серпня 1962 року,

12 годин 34 хвилини.

Космонавт розмовляє з М. С. Хрущовим

Під час польоту корабля-супутника «Восток-3» о 10 годині 07 хвилин московського часу 11 серпня відбулася розмова між Першим секретарем Центрального Комітету КПРС, Головою Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущовим і льотчиком-космонавтом майором А. Г. Ніколаєвим.

Космонавт доповів М. С. Хрущову, що політ корабля-супутника триває, самопочуття космонавта відмінне, всі системи корабля працюють відмінно.

— Я Вас чую, товаришу Ніколаєв, — сказав М. С. Хрущов. — Я радий, що у Вас добре самопочуття і що апарати у Вас працюють безвідмовно. Поздоровляю Вас і пишайся тим, що Ви виявили мужність, здійснюючи такий історичний політ.

(ТАРС).

М. С. Хрущов вітає по радіотелефону радянського космонавта П. Р. Поповича

Знов, як і вчора, Микита Сергійович Хрущов зв'язався по радіотелефону з космосом. Цього разу розмова відбувалася з новим героєм, видатним сином нашої Батьківщини льотчиком-космонавтом підполковником П. Р. Поповичем, який робить тепер свій гідний подиву політ на кораблі «Восток-4» поблизу від свого товариша льотчика-космонавта А. Г. Ніколаєва — командира корабля «Восток-3».

В другій половині дня, коли космічний корабель «Восток-4» проносився над просторами нашої країни, Микита Сергійович Хрущов підняв телефонну трубку і почув голос Павла Романовича Поповича.

— Чую вас, товаришу Попович, — каже Микита Сергійович, — чую вас добре! Палко вітаю вас, Павле Романовичу, поздоровляю з видатним героїчним подвигом. Ще раз вітаю і вашого, як ми звикли говорити, космічного брата — товариша Ніколаєва.

— Країна триумфує, — продовжує розмову Микита Сергійович, — і чекає вас на свою землю, з тим, щоб обняти вас і разом з вами радіти з успіху.

Льотчик-космонавт Павло Романович Попович відповідає Микиті Сергійовичу:

— Я чую вас добре, товаришу Хрущов. Самопочуття у мене відмінне. Політ проходить успішно. Всі системи корабля працюють нормально, зв'язок добрий. Виконую четвертий оберт навколо Землі. Докладу всіх сил до того, щоб виконати завдання партії і уряду.

Коротка розмова з героєм космосу Павлом Романовичем Поповичем. Та це й зрозуміло. Адже за якісь хвилини корабель віддаляється від пункту зв'язку на тисячі кілометрів. Микита Сергійович закінчує розмову:

— Ще раз вітаю вас, товаришу Попович. Радий, що у вас добрий настрій, що апаратура працює добре, що у вас бадьорий голос, впевненість у вашому космічному кораблі.

Льотчик-космонавт підполковник Попович дякує Микиті Сергійовичу за добрі побажання.

— Дуже дякую, — каже він, — зробимо все, як треба, по-російському, по-радянському, міцно і добре.

Ялта, 12 серпня.

Заява космонавта А. Г. Ніколаєва перед стартом

Дорогі товариші! Друзі мої! Зовсім недавно я проводжав у перші зоряні рейси своїх друзів-космонавтів Юрія Гагаріна і Германа Титова, а сьогодні мені вивалено велику честь здійснити новий політ у космос.

Я сердечно вдячний рідному ленінському Центральному Комітетові і Радянському уряду за довіря і докладу всіх своїх сил і знань, щоб гідно виконати це почесне завдання. Перші космічні польоти моїх співвітчизників викликали захоплення всього людства і наповнили наші серця гордістю за великі успіхи радянського народу, досягнуті під керівництвом Комуністичної партії. Наша партія, здійснюючи переможне будівництво комунізму, послідовно організує вивчення космосу в мирних цілях, на благо Радянської Батьківщини і всього людства. Новий політ у космос служитиме цим благородним цілям.

До побачення, друзі!

До скорої зустрічі на рідній радянській землі.

Проведу політ, як годиться комуністові

Заява космонавта П. Р. Поповича перед стартом

Дорогі мої друзі і товариші! Тільки вчора було виведено на орбіту космічний корабель «Восток-3», пілотований льотчиком-космонавтом Андрієм Григоровичем Ніколаєвим.

Сьогодні це один радянський космічний корабель знаходиться на старті. Мені довірено зайняти в ньому місце пілота.

Я йду в космічний політ з великою гордістю за наш великий радянський народ, який прокладає всьому людству шлях у комуністичне майбуттє.

Хай цей новий, четвертий рейс до зірок буде черговим вкладом нашого народу у справу дальшого освоєння космосу в мирних цілях.

Мої «небесні брати» проклали перші космічні траси. Зараз по цих трасах літає «Восток-3», а слідом за ним вирушаю я, щоб і далі освоювати простори Всесвіту.

Я готовий до польоту і проведу його так, як годиться комуністові.

До скорої зустрічі, дорогі друзі!

Патріотизм, мужність, сміливість

Нам, радянським спортсменам, особливо радісно, що запуск космічного корабля «Восток-3» відбувся в день нашого свята — Всесоюзного дня фізкультурника. Майор Ніколаєв — представник багатомільйонної армії сильних, здорових, сміливих. Він з сім'ї тих, що вписують славі перемоги в літопис нашої Вітчизни.

Ще один зореносний корабель, пілотований громадянином СРСР, прорізує космічні далі. Ми багато часу, і ми будемо свідками нових рекордних польотів славних синів нашої Батьківщини.

Юрій ТИТОВ,
Заслужений майстер спорту, абсолютний чемпіон світу з спортивної гімнастики.

Розмова трьох космонавтів

Зразу ж після виведення на орбіту корабля-супутника «Восток-4» відбулась розмова по радіотелефону трьох космонавтів.

МАЙОР НІКОЛАЄВ (з борту корабля «Восток-3»): — Все йде чудово. Чую вас чудово. Настрій чудовий.

ПІДПОЛКОВНИК ПОПОВИЧ (з борту корабля «Восток-4»): — Спостерігаю землю в хмарах. Праворуч в ілюмінатор бачу

чорне-чорне небо. Настрій прекрасний. Все йде чудово. До зустрічі на Землі!

Космонавти Ніколаєв і Попович поздоровили один одного з успішним здійсненням першого групового польоту космічних кораблів.

ПІДПОЛКОВНИК ГАГАРИН (з командного пункту): — Все дуже добре, друзі. Поздоровляємо вас! До зустрічі на Землі!

Повідомлення ТАРС

На 19 годину московського часу 11 серпня корабель-супутник «Восток-3» зробив 5 обертів навколо Землі, пройшовши за цей час віддалі понад 200 тисяч кілометрів.

Стан космонавта добрий, частота пульсу коливається між 78 і 92, частота дихання 12—20.

Відповідно до програми польоту космонавт товариш Ніколаєв звільнявся від прив'язної системи, виходив з крісла і вільно переміщався по кабіні. Порушення функцій вестибулярного апарату не відзначено. Космонавт повідомив, що апетит у нього прекрасний.

В результаті обробки інформації, яка регулярно надходить у координаційно-обчислювальний центр, уточнено орбіту корабля. За станом на 19 годину 11 серпня значення елементів орбіти корабля «Восток-3» становлять: період обертання 88,32 хвилини, максимальне і мінімальне віддалення від поверхні Землі відповідно 234 і 180 кілометрів, нахилення орбіти до площини екватора 64 градуси 59 хвилин.

Триває приймання телеметричної інформації, яка свідчить про безвідмовне функціонування бортової апаратури і агрегатів корабля. В кабіні підтримується заданий режим температури, тиску і вологості повітря. З кораблем-супутником «Восток-3» весь час підтримується двосторонній радіозв'язок і під час польоту корабля над територією Радянського Союзу приймається зображення космонавта по телевізійній системі.

Дальші повідомлення про рух корабля-супутника і самопочуття майора Андрія Григоровича Ніколаєва регулярно передаватимуться по центральному радію.

* * *

На 22 годину московського часу 11 серпня корабель-супутник «Восток-3» з льотчиком-космонавтом майором Ніколаєвим Андрієм Григоровичем на борту зробив більше семи обертів навколо Землі, пройшовши за цей час віддалі близько 30 тисяч кілометрів.

Пролітаючи над різними районами земної кулі, майор Ніколаєв передає привітання народам нашої Батьківщини і соціалістичних країн, а також народам Африки, Латинської Америки і США.

Протягом десяти з половиною годин перебування в космічному просторі льотчик-космонавт Ніколаєв виконував різноманітні і складні завдання: систематично проводив спостереження за станом систем і агрегатів корабля, здійснював корекцію і настроювання окремих вузлів бортової апаратури за вказівками з Землі, проводив візуальні спостереження через бортові ілюмінатори. При цьому космонавт виразно бачив острови, ріки, озера, міста і населені пункти.

З кораблем підтримувався регулярний зв'язок з допомогою радіо і телебачення. О 20 годині 40 хвилин корабель-супутник проходив над Москвою. В цей час телевізійне зображення космонавта передавалося по Центральному телебаченню безпосередньо з борту корабля. Всі результати своїх спостережень товариш Ніколаєв реєстрував у бортовому журналі. Він тричі приймав їжу: снідав о 12 годині 20 хвилин, обідав о 15 годині і вечеряв о 21 годині 50 хвилин. Вперше для харчування космонавта застосовувались натуральні продукти.

Згідно з програмою польоту космонавт двічі вмикав ручне управління кораблем. При цьому орієнтація корабля здійснювалася нормально.

Для дослідження працездатності в умовах невагомості космонавт виходив з крісла і переміщувався по кабіні. За повідомленням товариша Ніколаєва, працездатність у цих умовах зберігається.

За доповідями космонавта і даними телеметричних вимірювань, умови в кабіні корабля протягом усього польоту були нормальними. На кінець сьомого витка температура дорівнювала 23 градуси Цельсія, тиск — 1,1 атмосфери, вологість повітря — 70 процентів. Самопочуття космонавта товариша Ніколаєва добре.

Після вечери о 22 годині космонавт товариш Ніколаєв відповідно до програми польоту ліг спати.

* * *

Космічний корабель-супутник «Восток-3» продовжує політ. На 5 годину за московським часом 12 серпня він зробив більш як 12 обертів навколо Землі, пройшовши шлях понад півмільйона кілометрів.

З 22 години 11 серпня до 5 години 12 серпня космонавт товариш Ніколаєв відповідно до програми польоту спав. У цей час робота бортових приладів здійснювалася і контролювалася автоматично. Одночасно про-

водився контроль за самопочуттям сплячого космонавта.

О 5 годині після підйому товариш Ніколаєв зв'язався по радіо з Землею і доповів, що почуває себе добре, на борту все в порядку, і він приступив до виконання програми досліджень, намічених на другий день. Зв'язок з космонавтом продовжується.

* * *

На 10 годину московського часу 12 серпня корабель-супутник «Восток-3» з космонавтом майором Ніколаєвим більш як 15 раз облетів навколо земної кулі. За 22 з половиною години космічного польоту корабель-супутник пройшов шлях, що дорівнює 630 тисячам кілометрів. Політ відбувається нормально в повній відповідності з наміченою програмою. Температура в кабіні, тиск і вологість повітря нормальні. Привітання Микити Сергійовича Хрущова викликало у космонавта товариша Ніколаєва величезне піднесення і почуття глибокої вдячності Комуністичній партії і Радянському уряду, які дали йому можливість здійснити цей історичний політ на космічному кораблі-супутнику «Восток-3».

Космонавт Ніколаєв сповнений бадьорості й енергії і продовжує виконувати намічену програму. Час з 7 до 10 години 12 серпня програмою польоту був відведений в основному для різних наукових досліджень і фізіологічних проб. Всі завдання програми товариш Ніколаєв виконує успішно.

За даними координаційно-обчислювального центру значення елементів орбіти корабля-супутника «Восток-3» на 10 годину 12 серпня становлять: період обертання 88,28 хвилини, максимальне і мінімальне віддалення від поверхні Землі відповідно 231 і 179 км. Об'єктивні медичні дані свідчать про добрий фізичний стан космонавта. Настрій космонавта бадьорий. Ведучи переговори з Землею, товариш Ніколаєв цікавиться останніми новинами. Зокрема, він попросив повідомити результат фінального матчу розіграшу Кубка СРСР з футболу, який відбувся вчора у Москві.

Космонавт поздоровив команду «Шахтар» з перемогою. Політ корабля-супутника «Восток-3» триває.

* * *

Політ корабля-супутника «Восток-3» проходить нормально. Всі прилади і системи, встановлені на борту корабля, працюють чітко і стало. Системи регулювання і кондиціонування повітря підтримують його температуру, тиск і вологість в заданих межах. Об'єктивні дані, одержані за допомогою телеметричної системи, підтверджують, що товариш Ніколаєв легко переїздив виведення корабля на орбіту і початковий період польоту. Телевізійне зображення космонавта і передані на землю повідомлення свідчать про його добре самопочуття. За допомогою системи наземних станцій з космонавтом підтримується радіотелефонний зв'язок. О 13 годині 08 хвилин московського часу з борту корабля товариш Ніколаєв передає привітання народам Радянського Союзу.

* * *

Політ космічного корабля «Восток-3» успішно триває. Майор Ніколаєв, пролітаючи на початку другого витка над Африкою, передає привітання волюбленим народам, які її населяють. На третьому витку він доповів Центральному Комітетові Комуністичної партії Радянського Союзу, Радянському уряду і Микиті Сергійовичу Хрущову про успішний політ. Пролітаючи над Європою, космонавт передає привітання вірним друзям своєї Батьківщини — народам соціалістичних країн.

* * *

Корабель-супутник «Восток-3» з льотчиком-космонавтом майором Ніколаєвим продовжує свій політ. За 6 годин космічний корабель «Восток-3» чотири рази облетів навколо Землі, пройшовши шлях, який перевищує 160 тисяч кілометрів. Космонавт тов. Ніколаєв доповів, що він успішно виконує намічену програму досліджень. Самопочуття космонавта відмінне. Температура в кабіні корабля-супутника — 25 градусів Цельсія. Тиск і вологість повітря в кабіні нормальні. Всі системи космічного корабля працюють добре.

Після виконання першої частини програми досліджень, під час якої космонавт брав на себе управління космічним кораблем, тов. Ніколаєв пообідав і протягом години відпочивав.

Мати Павла Поповича Федосія Касаніна з онуками Олеєм (ліва) і Танею. Фото Н. СЕЛЮЧЕНКА і В. СІЧОВА. (Фотохроніка РТАУ).

Повідомлення ТАРС

На початку четвертого оберту корабля-супутника «Восток-3» навколо Землі відбулась чергова телевізійна передача з борту космічного корабля.

Під час цієї передачі Перший секретар ЦК КПРС, Голова Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущов розмовляв з льотчиком-космонавтом майором Ніколаєвим. Запис розмови М. С. Хрущова з космонавтом Ніколаєвим був переданий радіостанціями Радянського Союзу.

* * *

12 серпня 1962 року об 11 годині 02 хвилини за московським часом в Радянському Союзі на орбіту супутника Землі виведено космічний корабель «Восток-4».

Корабель «Восток-4» пілотований громадянином Радянського Союзу льотчиком-космонавтом підполковником товариш Попович Павло Романович.

Відповідно до поставлених завдань запуск корабля «Восток-4» здійснено в період перебування на орбіті космічного корабля «Восток-3», запущеного в Радянському Союзі вчора, 11 серпня 1962 року. Тепер у космічному просторі в польоті перебувають одночасно два радянських космічних кораблі «Восток-3» і «Восток-4», пілотовані громадянами Радянського Союзу космонавтами товаришами Ніколаєвим Андрієм Григоровичем і Поповичем Павлом Романовичем.

Цілями виведення на близькі орбіти двох космічних кораблів є одержання дослідних даних про можливість встановлення безпосереднього зв'язку між двома кораблями, координовані дії льотчиків-космонавтів, перевірка впливу однакових умов космічного польоту на людський організм.

За попередніми даними, політ корабля «Восток-4» відбувається по орбіті, близькій до розрахованої. Початковий період обертання корабля-супутника навколо Землі становить 88,5 хвилини, мінімальне віддалення від поверхні землі (в перигеї) і максимальне (в апогеї) дорівнюють відповідно 180 і 254 кілометрам, кут нахилу площини орбіти до площини екватора близько 65 градусів. Кораблі знаходяться на близькій відстані один від одного і між ними встановлено двосторонній радіозв'язок.

Наземними станціями встановлено двосторонній радіозв'язок з космонавтом корабля «Восток-4», який веде свої передачі на частотах 20,006 і 143,625 мегагерц.

На кораблі є також передавач «Сигнал», що працює на частоті 19,990 мегагерц.

Самопочуття космонавтів товаришів Ніколаєва і Поповича добре.

Всі системи космічних кораблів «Восток-3» і «Восток-4» працюють нормально. Вперше за планом досліджень здійснюється спільний груповий політ у космічному просторі двох радянських кораблів «Восток-3» і «Восток-4», пілотованих громадянами Радянського Союзу товаришами Ніколаєвим Андрієм Григоровичем і товаришем Поповичем Павлом Романовичем.

* * *

Груповий політ космічних кораблів-супутників «Восток-3» і «Восток-4» триває. На 14 годину за московським часом 12 серпня кораблі «Восток-3» і «Восток-4» у спільному польоті зробили два оберти навколо Землі. Корабель «Восток-3» з моменту старту 18 раз облетів навколо земної кулі, пройшовши шлях більш як 740 тисяч кілометрів.

Космонавти товариші Ніколаєв і Попович доповідають, що все йде добре, почувають вони себе чудово, прилади і системи кораблів-супутників «Восток-3» і «Восток-4» працюють безвідмовно. Між кораблями «Восток-3» і «Восток-4», що знаходяться на близькій відстані, підтримується сталий двосторонній радіозв'язок.

Космонавт майор Ніколаєв повідомив, що керуючи своїм кораблем відповідно до завдання, він спостерігав в ілюмінатор політ корабля-супутника «Восток-4».

* * *

Політ кораблів-супутників «Восток-3» і «Восток-4» продовжується успішно. Всі бортові системи кораблів-супутників працюють нормально. Умови в кабінах космонавтів (склад повітря, температура, вологість, тиск) підтримуються в заданих межах.

Льотчики-космонавти товариші Ніколаєв і Попович виконують намічену програму наукових досліджень. О

14 годині 30 хвилини московського часу вони пообідали і протягом години відпочивали; самопочуття космонавтів добре, пульс у товаришів Ніколаєва і Поповича близько 70.

Телевізійні зображення космонавтів передаються безпосередньо з борту кораблів-супутників на Землю і транслиуються Центральним телебаченням та Інтербаченням.

О 15 годині 45 хвилини за московським часом відбулась розмова Першого секретаря ЦК КПРС, Голови Ради Міністрів СРСР товариша М. С. Хрущова з льотчиком-космонавтом підполковником Поповичем Павлом Романовичем.

Корабель-супутник «Восток-3» успішно продовжує свій політ. Льотчик-космонавт майор Ніколаєв доповідає, що все йде відмінно; задана програма виконується повністю.

Пролітаючи над Південною Америкою, тов. Ніколаєв передав привітання народам Латинської Америки.

Космонавт повідомляє, що він виразно бачить гори, шосейні шляхи і ріки.

Все устаткування космічного корабля «Восток-3» працює безвідмовно; самопочуття космонавта відмінне. Температура в кабіні корабля-супутника — 24 градуси Цельсія.

* * *

На 18 годину 30 хвилини за московським часом 12 серпня кораблі-супутники «Восток-3» і «Восток-4» перебували в груповому польоті сім з половиною годин, п'ять раз облетівши навколо земної кулі. Космічний корабель «Восток-3» з космонавтом товаришем Ніколаєвим на цей час зробив уже 21 оберт навколо Землі, пройшовши шлях близько 850 тисяч кілометрів.

Радянські космонавти продовжують наукові дослідження відповідно до цілей запуску. Телеметрична інформація про роботу агрегатів та систем космічних кораблів і покази наукових приладів регулярно надходять з борту кораблів «Восток-3» та «Восток-4» на наземні приймальні пункти і негайно передаються в координаційно-обчислювальний центр для обробки.

Космонавти товариші Попович і Ніколаєв 12 серпня звільнялись від підвісної системи, залишали кристал і виконували роботи, передбачені програмою польоту.

Самопочуття обох космонавтів, як і раніше, відмінне. Пульс у товаришів Ніколаєва і Поповича рівний, у межах 65—70. Температура в кабіні корабля «Восток-3» 17 градусів Цельсія і в кабіні корабля «Восток-4» 24 градуси Цельсія, тиск і вологість повітря нормальні. Космонавти Ніколаєв і Попович продовжують підтримувати між собою двосторонній радіозв'язок.

* * *

На 22 годину за московським часом 12 серпня корабель-супутник «Восток-3» зробив більш як 24 оберти навколо Землі, пролетівши в космосі близько 970 тисяч кілометрів. Корабель-супутник «Восток-4» облетів навколо Землі більш як 8 раз, пройшовши шлях понад 300 тисяч кілометрів.

Груповий космічний політ космонавтів товаришів Ніколаєва і Поповича на кораблях — супутниках «Восток-3» і «Восток-4» триває.

Елементи орбіт кораблів «Восток-3» і «Восток-4» на 21 годину 12 серпня становили відповідно:
— період обертання 88,2 хвилини і 88,3 хвилини.

— максимальне віддалення від поверхні Землі 227,6 кілометра і 234,3 кілометра.

— мінімальне віддалення від поверхні Землі 176,7 кілометра і 177,9 кілометра.

— нахил площини орбіти до екватора 64 градуси 59 хвилини і 64 градуси 57 хвилини.

Космонавти товариші Ніколаєв і Попович повністю виконали всю програму досліджень, заданих їм на 12 серпня.

Самопочуття космонавтів відмінне. Товариш Попович добре переніс вплив перевантажень на ділянці виведення на орбіту, не втрачаючи працездатності і безперервно підтримуючи зв'язок з Землею. В умовах тривалого космічного польоту він почуває себе так само добре, як і товариш Ніколаєв. Космонавти повністю підтримують зв'язок з Землею і один з одним у призначений час.

Обидва космонавти точно додержують встановленої для їх космічного польоту розпорядку дня. 12 серпня товариші Ніколаєв і Попович обідали і вечеряли з апетитом.

Об'єктивні дані вимірювань підтверджують відмінний стан космонавтів. Частота пульсу товариша Ніколаєва перебуває в межах 64—72. Частота пульсу товариша По-

повича на ділянці виведення і при переході в стан невагомості тимчасово підвищилась до 102—104, в дальшому швидко знизилась і встановилась у межах 60—72.

Частота дихання обох космонавтів становить 15—19. У польоті обидва космонавти кілька раз звільнялись від підвісної системи, виходили з своїх крісел і виконували необхідні роботи та передбачені програмою експерименти.

Зображення обох космонавтів, які передавались телевізійними камерами, встановленими на кораблях-супутниках «Восток-3» і «Восток-4», не раз транслиувались Центральним телебаченням та Інтербаченням безпосередньо з борту космічних кораблів.

Відповідно до програми космонавт Ніколаєв з 21 години і космонавт Попович з 21 години 30 хвилини за московським часом сплять.

Товариш Попович просив від його імені поздоровити команду «Шахтар» з виграшем Кубка Радянського Союзу з футболу.

* * *

Груповий космічний політ кораблів-супутників «Восток-3» і «Восток-4» триває. На 6 годину за московським часом 13 серпня корабель-супутник «Восток-3» зробив 29 обертів навколо Землі, пройшовши шлях близько 1 мільйона 200 тисяч кілометрів, що в три з лишком рази перевищує віддалі від Землі до Місяця. Корабель-супутник «Восток-4» пройшов шлях понад 530 тисяч кілометрів і зробив 13 обертів навколо Землі.

Під час сну космонавтів, який тривав до 4 години 30 хвилини за московським часом, робота бортових приладів здійснювалась автоматично і контролювалась системою телеметрії. Одночасно проводився контроль за станом космонавтів, що спали. Всі прилади й агрегати кораблів-супутників «Восток-3» і «Восток-4» функціонують нормально. Самопочуття космонавтів відмінне.

Після підйому космонавти товариші Ніколаєв і Попович провели фізичні вправи, поспідали і приступили до виконання програми, запланованої на 13 серпня.

Зв'язок космонавтів з Землею і один з одним триває відповідно до програми групового космічного польоту.

КОСМОНАВТ А. Г. НИКОЛАЄВ

Андріян Григорович Ніколаєв народився 5 вересня 1929 року в селі Шоршели Маріїнсько-Посадського району Чуваської АРСР у сім'ї селянина-бідняка. За національністю — чуваш.

У 1944 році А. Г. Ніколаєв закінчив 7 класів неповної середньої школи в селі Шоршели. В тому ж році вступив, а в 1947 році закінчив Маріїнсько-Посадський лісотехнічний технікум і дістав спеціальність техника-лісника. З грудня 1947 року по квітень 1950 року працював майстром по лісозаготівлях у Дерев'янському ліспромгоспі тресту «Південкареліс».

У 1950 році призваний в ряди Радянської Армії і посланий на навчання у військово-авіаційне училище. З 1955 року — військовий льотчик.

У 1961 році за успішне виконання завдання уряду нагороджений орденом Червоної Зірки.

У 1950 році А. Г. Ніколаєв вступив у ВЛКСМ. Член КПРС з вересня 1957 року.

Космонавт — неодружений. Батько — Григорій Миколайович вмер у 1944 році. Мати — Ганна Олексіївна 1900 року народження. Брат — Іван Григорович 1927 року народження, працює в Кірському ліспромгоспі Алатирського району Чуваської АРСР. Брат — Петро Григорович 1936 року народження, колгоспник-шофер, живе в селі Шоршели. Сестра — Зінаїда Григорівна 1932 року народження працює медичною сестрою на станції переливання крові у місті Чебоксари.

КОСМОНАВТ П. Р. ПОПОВИЧ

Павло Романович Попович народився 5 жовтня 1930 року в селищі Узин Київської області в сім'ї робітника. За національністю — українець.

Вчився в школі, потім у ремісничому училищі в Білій Церкві. По закінченні училища вступив у Магітогорський індустріальний технікум. Закінчив його в 1951 році, здобувши спеціальність техника-будівельника.

П. Р. Попович вступив у ряди Радянської Армії. Вчився у Військово-авіаційному училищі. Після закінчення його проходив службу в частинах Військово-Повітряних Сил. Він є військовим льотчиком.

У березні 1945 року був прийнятий в ряди ВЛКСМ. Член КПРС з червня 1957 року.

У 1961 році за успішне виконання завдання уряду нагороджений орденом Червоної Зірки.

Космонавт одружений. Дружина — Васильєва (після одруження Попович) Марія Лаврентіївна 1931 року народження. За спеціальністю льотчик, тепер працює техніком-обчислювачем. Дочці Наташі 6 років.

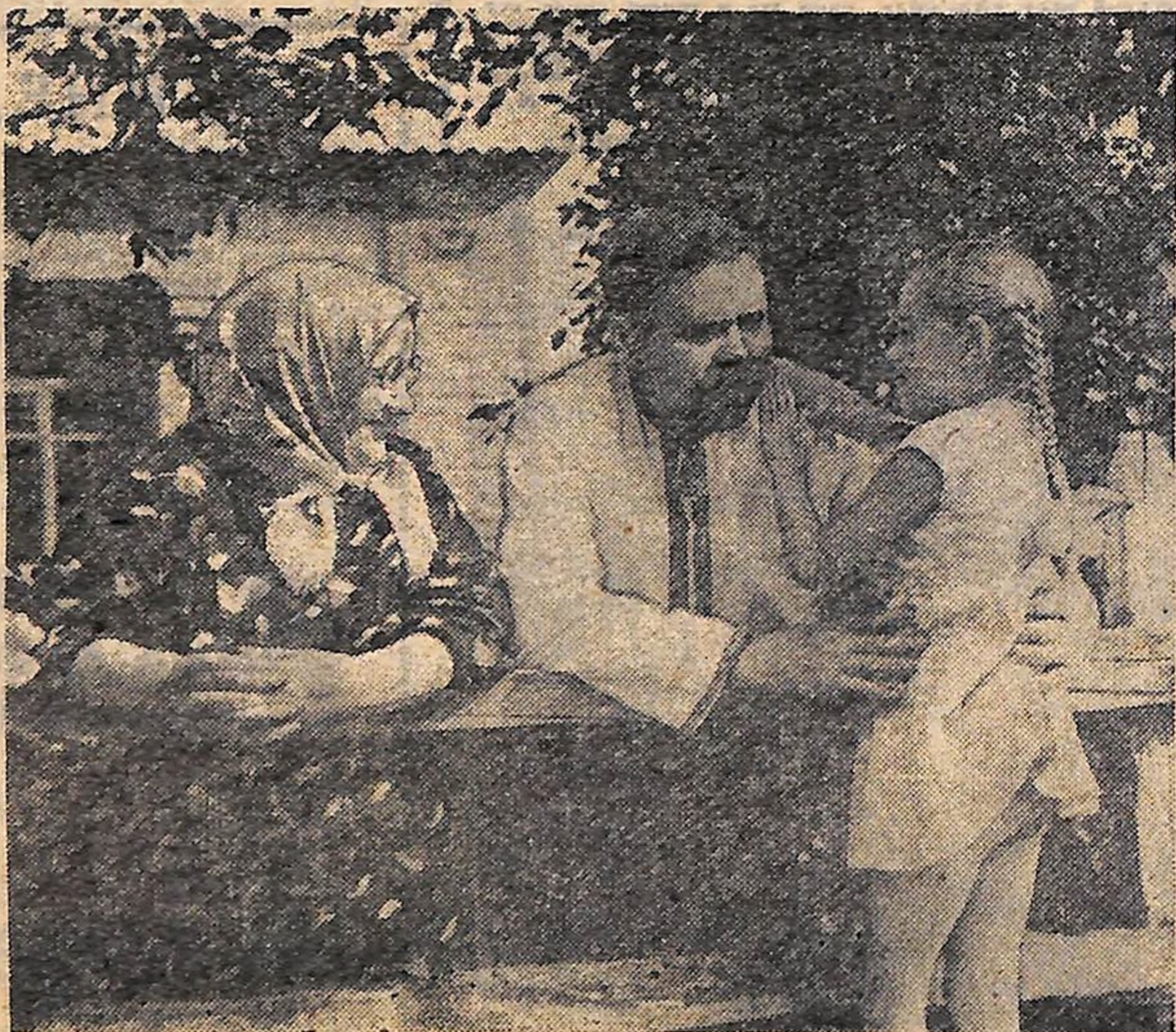
Батько — Попович Роман Порфирівич 1905 року народження, працює в Узині Київської області. Мати — Попович Феодосія Касянівна 1903 року народження, домашня господарка. Сестра — Марія Романівна 1927 року народження, сестра — Надія Романівна 1944 року народження, брат — Микола Романович 1946 року народження, брат — Петро Романович 1937 року народження, військово-службовець — лейтенант.

Феодосія Касянівна і Роман Порфирівич Попович з внучкою Танею.

(Фотохроніка РТАУ).

Я сьогодні хвилююсь...

Цей політ, як хороша пісня —
Блискавиця весняних гроз.
Чую втретє останні вісті —
Пробирає всього мороз.
— Дай, товаришу, припалити.
Я сьогодні хвилююсь так:
В невідомій огні блакиті
Хлопець наші,
Дорогий земляк!
... Вже он гальма працюють!
Диво!
До землі корабель летить!
Приземлився б тільки щасливо...
Дай, товаришу, запалити!
... Він живий!
Ти, друже, чуєш!
Ти загадаєш колись цю мить!
Він по рідній землі простує...
Дай, товаришу, запалити!..
Віктор ПОГРІБНИЙ.

ПОВІДОМЛЕННЯ ТАРС

На 8 годину за московським часом 13 серпня корабель-спутник «Восток-3» робить свій 31 оберт навколо Землі, пройшовши шлях близько 1 мільйона 250 тисяч кілометрів. Корабель-спутник «Восток-4» понад 14 раз облетів навколо Землі, пройшовши віддалю близько 590 тисяч кілометрів.

Космонавти товариші Ніколаєв і Попович повідомили, що спали вони добре і почувують себе чудово. Під час сну пульс у обох космонавтів був близький до 60. Апаратура космічних кораблів функціонує безвідмовно.

Ранкові часи космонавтів були присвячені науковим спостереженням, фізіологічним і вестибулярним пробам та психологічним тестам. Космонавт Ніколаєв, політ якого триває вже майже дві доби, і космонавт Попович, який перебуває в космічному польоті протягом 21 години, повністю зберегли свою працездатність і успішно виконують програму польоту.

Груповий політ космічних кораблів «Восток-3» і «Восток-4» триває.

* * *

На 12 годину за московським часом 13 серпня корабель-спутник «Восток-3», пілотований космонавтом Ніколаєвим Андрієм Григоровичем, зробив 33 оберти навколо Землі. Корабель-спутник «Восток-4» з космонавтом Поповичем Павлом Романовичем облетів навколо землі 17 раз. Космічний політ товариша Ніколаєва триває вже більш як дві доби. Груповий політ триває 25 годин.

Дані телетричного контролю за фізичним станом космонавтів свідчать про їх відмінне самопочуття і добру працездатність. Пульс у товариші Ніколаєва і Поповича рівний, в межах 60—65. Температура в кабінах кораблів — супутників «Восток-3» і «Восток-4» дорівнює 15—18 градусам Цельсія. Склад вологості і тиск повітря нормальні. Необхідні медичні і гігієнічні умови в кабінах космонавтів забезпечуються повністю. Космонавти товариші Ніколаєв і Попович повідомляють, що вони почувують себе прекрасно і успішно виконують програму польоту.

Автоматизований командно-вимірний комплекс з координаційно-обчислювальним центром забезпечують проведення всіх передбачених програмою орбітальних і телетричних вимірювань, їх безперервну обробку і передачу необхідної інформації на борт космічних кораблів.

МОЛОДАЙ КОМУНАР ДОПОМІГ

Кореспонденцію «Про що шумлять старі сосни», опубліковану в номері газети від 8 липня ц. р., обговорювало партійне бюро колгоспу «Аврора». Як повідомив секретар парторганізації т. Охріменко, бюро доручило завідувачу Соснівським сільським клубом комуністу І. Д. Дядюрі оформити спеціальну вітрину, де під склом зберігатимуться документи, листи і особисті речі Ф. Павловського. Вітрина буде встановлена в клубі.

А що комсомольська організація зробить для того, щоб про подвиг славного земляка краще знали всі у Сосновці? Мовчить Олександрівський райком комсомолу, чомусь не відповідає.

Є РЕКОРД ОБЛАСТІ!

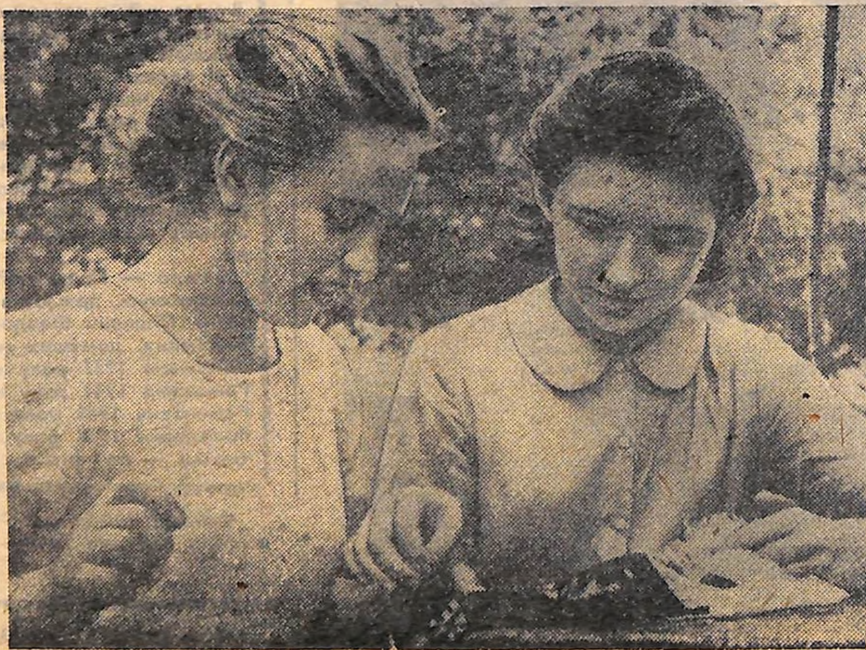
Обласні змагання з легкої атлетики на стадіоні спортивного клубу «Зірка» вже підходили до кінця, коли голос диктора сповістив про успішний запуск нового космічного корабля «Восток-4». Спортсмени затуманювали погляд, слухали інформацію про зоряний політ. Як тільки закінчилася передача повідомлення, Микола Педюра відійшов до чемпіона області Григорія Манойла з Кремгесбуду:

— Є ідея! Давай негайно наберемо дві команди і проведемо естафету 4 по 800...
Григорій з одного натяку зрозумів товариша.
— Значить, на честь космічних польотів?
— Звичайно!
— Так тоді обов'язково потрібен рекорд. Розумієш, обов'язково...
Команди набралися досить швидко. До них увійшли провідні легкоатлети Кіровоградщини Валерій Куленко, Григорій Мимрук, Микола Педюра та інші спортсмени. Вони довго раділи, зважували свої можливості, обмірковували кожен етап.

І ось до старту залишилося кілька хвилин. Піднявся різкий вітер. Хлопці зашвилювалися.
— Важкувато буде.
— Та й бігова доріжка вже зовсім збитта.
І тут пролунала команда:
— На старт!
Першим поніс естафетну паличку Микола Педюра. Він проходить два круги стадіону за 2,2 хвилини. Для рекорду це — непога-

ний час. Останні три спортсмени Манойло, Мимрук і Куленко повинні були пробігти кожні 800 метрів значно краще. І їм це вдається.
Гучними оплесками нагороджують болільники Григорія Манойла, який різко кидається на фінішну стрічку.
— Є 8,13,8 хвилини. Є рекорд області!
Це було минулої неділі, в день, коли зоряними шляхами вели свої космічні кораблі Андріян Ніколаєв і Павло Попович.

Н. ПАЛИВОДА.

Табір не звичайний — ШКІЛЬНИЙ

— Ні, досить з нас! Нічого не вийде...
Скільки разів спересерда кидали цю фразу то директор школи Аннета Петрівна Сотникова, то Григорій Семенович Рожинський, секретар парторганізації, то Стрижевський Олександр Савелійович, якого з самого початку хтось з учителів запропонував призначити начальником табору.
Не вийде? Але ж як сказати про це учням, які вже запалилися ідеєю, від душі виконують кожне доручення, аби табір таки був створений? Хіба підніметься в кого рука, щоб махнути на все остаточно, розчарувати дітей?

Годі й розповідати про те, скільки клопоту було за кожне ліжко і стілець (у кого їх випросити?), за кожну тарілку і ложку (чи довірять в ідальні?), за постіль і харчування. Але на відкритих комсомольських зборах учні бурхливо проголосували «за», і відступати вже було нікуди.

І липня старенька, зібрана з металобрухту шкільна полуторка зафуркала по дорозі до Соколовських хуторів. Саме тут в приміщенні восьмирічної школи було вирішено відкрити шкільний табір. Правда, на цей раз їхав лише авангард піонерської дружини — старшокласники, яким належало «навести блиск» у спальнях, на подвір'ї, в допоміжних приміщеннях. А через день вся територія була остаточно «окупована» чотирма піонерськими загонами. На щоглі здійнявся в блакить прапор «дитячої республіки».

Спершу, як водиться, обрали ради загонів. Старшою піонервожатою табірної дружини була призначена учениця Алла Хомутовська. Життя закружало.

Треба сказати, що батьки, як і діти, радо відгукнулись на пропозицію вчителів. Порівняно швидко були зібрані близько ста заяв. Причому з багатьох сімей прийшло по двоє дітей, що дуже рідко трапляється в профспілкових таборах. А вже дістали туди одночасно дві путівки не завжди вдається. Зате в цьому таборі, коли на загальній лінійці пролунала команда, перед строем стало більше третини вихованців: 19 пар хлопчиків і дівчаток. А із сім'ї Березняк навіть троє приїхало.

У ТОМУ й перевага шкільного табору, що вчителі-вихователі добре знають своїх учнів, вивчили їх здібності і нахили. Тож і не дивно, що в день урочистого відкриття табору — 8 липня — вдалося влаштувати чудовий концерт. Не довелося розпитувати, хто що вміє, діти самі напередими пропонували свої номери. Льоня Соколовський, член комітету комсомолу, добре грає на баяні. Сестри Ніна і Ліда Патоки дуже гарно танцювали чеські і молдавські танці. Двоюрідні сестри Люда Коган і Люда Цюон зачарували гостей співом. Одним словом, батьки, а їх прибуло чимало на відкриття, лишинились задоволеними виступами.

Але, безумовно, до вдалого концерту ніяк не можна звести переаг табору, створеного на базі школи. Перш за все комітет комсомолу, починаючи з підготовки і до самого закриття табору, був для вчителів хорошою опорою. Кілька разів особливо на перших порах, збиралася табірна комсомольська група, щоб засудити порушників режиму і дисципліни, обговорити питання масової роботи.

СТАРШОКЛАСНИКИ-КОМСОМОЛЬЦІ, які стали загонними вождями, фактично взяли на себе підготовку і проведення спортивних змагань, ігор, походів, тоді як вчителів сама обстановка змушувала багато часу займатись господарськими питаннями. Восьмикласниця Зіні Бомштейн доручили займатись бібліотекою. Люба Курлюк взялася завідувати обширною ігרתкою.

Володя Крижановський організував радіогурток, разом з своїми помічниками встановив апаратуру, радіофікував табір. Він же й спортом захоплюється, як і Льоня та Еміль Соколовські, Саша Богуславський та інші старшокласники. Команда сильна, ще в школі добре зігралися. Саме тому не раз «клали на лопатки» суперників з інших таборів.

Але чи не найбільша перевага полягає в тому, що колектив, згуртований в школі, був безпосередньо перенесений в табір. Якщо в інших, профспілкових таборах доводиться протягом якихось чотирьох тижнів згурто-

увати колектив, здружувати незнайомих між собою хлопчиків і дівчаток, то тут зовсім інша справа.

Вчителі-вихователі з першого класу вивчають кожного з вихованців. Як правильно зауважила директор школи т. Сотникова, «знаєш, до кого з дітей треба звернутися ласкаво, на кого прикрикнути, кому і як «мораль прочитати». І справа не в тому, щоб діти тільки в таборі були «паїньками», а там — хай собі як хочуть. Вчителі глибше пізнавали дитячі характери і знаходили нові засоби виховання, вивчаючи дітей у побуті, спостерегаючи їх взаємовідносини під час ігор, прогулянок, поводження за столом і т. д. Наслідки не забарились проявити себе.

ДЛЯ багатьох було несподіванкою, що Марк Водовоз виступить в інсценівці. «Хто, Марк? Він же ніколи не брав участі у художній самодіяльності».

Але ще більше здивував усіх Льоня Болгаренко — сором'язливий, тихий хлопчик з посередніми здібностями до навчання. Він же й рота не розкриє на уроці, ніколи не чути його на перервах. І ось сюрприз — виступив у концерті, причому добре, впевнено виступив. Що це, випадок? Але ж саме такі «випадки» у житті підлітка змушують його по-іншому оцінити власні здібності, стати більш сміливим. І відповідно змінюється ставлення товаришів до нього.

Перед відкриттям табору в школі виникла невелика дискусія. Дехто твердив, що пустунів, мовляв, не варто брати з собою, бо вони завважатимуть в роботі. І ще один аргумент висувався: нехай для них буде «наука». Та все ж перемогла інша точка зору, справді педагогічна. Заяви прийняли і від батьків Сирніча, і від Богуславського. Від того самого Саші Богуславського, який багатьом вчителям задавав чимало неприємностей, на перервах встигав побувати в усіх закутках школи і наколобродити.

А Гена Сирніч? Пустун же який, неслухняний, меткий на різні вигадки, нерідко мав «четвірки» по поведінці. А от табірне життя змінило обох, хлопці ніби переродились. Гену обрали головою ради четвертого загону, і він сумлінно почав виконувати кожне доручення, добре організував чергування загону, вів себе добре. Невпізнано змінився і Саша — трудолюбивим, дисциплінованим став.

Вчителі пригадали такий епізод. 1 липня, коли старшим учням належало навести порядок перед відкриттям табору, до них заходили приєднатися Юрій Романенко, Ігорь Смоленський, Саша Богуславський. Та взяти їх на машину вже не було куди. І що ж? Коли автоматично від'їхала, хлопці вирушили пішки. Ні вісім кілометрів, ні дощ, ні багнюка від шосе до табору — ніщо не зупинило їх, так палко хотіли вони потрапити в табір.

Дехто може заперечити: мовляв, при інших школах теж створюються на літо так звані міські табори. Яка ж різниця? Дуже велика. Там діти не відчувають романтики, поблизу найчастіше немає ставу, лісу, саду. Зранку приходять до школи, ввечері — додому. Чи зацікавить це? Безумовно, ні. Тому й заяв завжди мало надходить.

Але, може, табір школи № 31 дорожче обійшовся для місцевого бюджету? Ніскільки. Міськвню виділило кошти тільки для харчування дітей. Всіх працівників замінити вчителі, які без оплати працювали позмінно по 9 днів. Тільки повар Анатолій Шмигаль, виділений трестом ідалень і ресторанів, одержував зарплату. І, треба сказати, кожний від душі виконував свої обов'язки.

ПІОНЕРСЬКИЙ табір закінчив роботу. У книзі відгуків з'явилося чимало хороших, теплих записів. Перш за все, батьки пропонують і наступного року створити такий же табір. Діти задоволені, їм тут було добре. Що ж, вчителі не проти. Тільки треба буде, зауважує т. Сотникова, більше залучати батьків, щоб допомагали на кухні. Тоді у вчителів вивільниться час для кращої організації дозвілля. Можливо, на той рік більше буде дітей, а не п'ята частина всіх школярів, як цього року. Можливо... Радяться між собою педагоги, підбивають підсумки. Експеримент вдався, «гра варта свічок». Хочеться лише побажати, щоб хорошою ідеєю захопилися не тільки у 31-й школі. У шкільних піонерських таборів на громадських началах — велике майбутнє.

О. ДУЧЕНКО.

м. Кіровоград.

КЕННЕДІ ВІТАЄ

НЬЮ-ІОРК, 12. (ТАРС). В зв'язку з успішним запуском у Радянському Союзі космічних кораблів «Восток-3» і «Восток-4» президент США Дж. Кеннеді, як передає агентство Асошіейтед Пресс з Бутбей-Харбор (штат Мен), зробив таку заяву:
«Я поздоровляю Радянський Союз з цим винятковим технічним подвигом і вітаю мужність двох нових астронавтів. Я знаю, що американський народ бажає їм благополучного повернення».

ТВО редактора В. КРАМАРЕНКО.

м. КІРОВОГРАД, вул. ЛУНАЧАРСЬКОГО, 36.
Телефони: редактора — 56-12, відповідального секретаря — 50-14, відділів — 50-24.

Газета виходить у середу, п'ятницю і неділю.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Кіровоградська обласна друкарня ім. Г. М. Димитрова.

БК 00266.

Зам. № 4908.